

עפ"ת 4176/03/14 - מדינת ישראל, המערערת נגד בנימין אלכס בס, המשיב

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
בפני כב' השופט ארנון דראל
עפ"ת 4176-03-14 מדינת ישראל נ' בס
16 מרץ 2014

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אורי גולדשטיין
פרקליטות מחוז ירושלים - פלילי
נגד
בנימין אלכס בס
ע"י ב"כ עו"ד אברהם ג'אן

המערערת

המשיב

פסק דין

1. ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתעבורה בירושלים (כב' השופט א' טננבוים) שניתן ביום 18.1.2014 בתת"ע 3596-02-13. הערעור מופנה כלפי גזר הדין בגדרו הטיל בית המשפט על המשיב עונש של פסילה מלקבל או להחזיק רשיון נהיגה למשך 6 חודשים, שירות לתועלת הציבור של 250 שעות ומאסר על תנאי.

2. לבית משפט קמא הוגש כתב אישום המייחס למשיב עבירה של נהיגה בשכרות - עבירה לפי סעיף 62 (3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה") ולפי תקנה 169ב לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961. על פי עובדות כתב האישום נהג המשיב ביום 1.2.2013 ברכב כשהוא שיכור וריכוז האלכוהול שנמצא בליטר אוויר נשוף שנלקח ממנו היה 320 מיקרוגרם. המשיב הודה בעבירות שיוחסו לו והורשע.

3. בעת הטיעון לעונש עתרה המערערת להטלת עונש של פסילה למשך שנתיים בעוד שהסנגור הצביע על כך שהמשיב הוא רווק, שירת שירות צבאי מלא וכיום הוא סטודנט ליחסים בינלאומיים והיסטוריה. עוד ציין הסנגור בטיעון לעונש כי אביו של המשיב נפטר לפני שנתיים, סבו מאושפז והמשיב מסייע לו.

4. בגזר דין שניתן ביום 18.1.2014 כתב בית משפט קמא כי המשיב בעל עבר נקי להפליא שהואשם בנהיגה תחת השפעה בכמות נמוכה יחסית. אף שקיים עונש מינימום רשאי בית המשפט לסטות ממנו בהתאם לנסיבות הספציפיות ומתחם הענישה לשיטתו עומד על 6-13 חודשי פסילה. בהינתן כי המדובר "בסטודנט שומר חוק ובאירוע חד פעמי שאיננו מייצג את התנהגותו" הטיל בית המשפט את העונשים שפורטו לעיל.

5. המערערת טוענת כי בית המשפט טעה בגזר הדין וכי לא היה מקום להימנע מהטלת עונש המינימום הקבוע בפקודה - פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה למשך שנתיים. לשיטתה זה העונש הנמוך ביותר שניתן להשית על עבריין תנועה שהורשע ובית המשפט יכול רק להחמיר בו. אף שניתנה סמכות להפחית את תקופת המינימום "בנסיבות מיוחדות" מפנה המערערת לכך שעל פי ההלכה הפסוקה אלה אינן יכולות להיות הנסיבות שציין בית משפט קמא. המערערת מפנה בהודעת הערעור וכן בדיון בבית המשפט לשורה של פסקי דין שניתנו בבית המשפט העליון ובבית משפט זה ובהן נדונו קביעות דומות של המותב הנכבד בבית משפט קמא. בכל אותם מקרים, כך המערערת, בוטלו גזרי דין שניתנו בניגוד להוראות הפקודה.

6. המשיב מבקש לקיים את גזר הדין שניתן בבית משפט קמא. הוא הצביע על הנסיבות המיוחדות המתקיימות במקרה זה המצדיקות את שקבע בית המשפט ובהן כי מדובר בשכרות ברף הנמוך כהגדרתו, מדובר במשיב שאביו נפטר לפני שנתיים ממחלת הסרטן, סבו הוכר כתשוש נפש והמשיב מטפל בו ופנה בבקשה לשמש אפוטרופוס של הסב. הסנגור הזכיר כי המשיב עובד במשרד המשפטים, שירת שירות צבאי מלא וכבר החל לשאת בעונש שהוטל עליו ובצע מספר שעות שירות לתועלת הציבור. תקופת הפסילה שנקבעה בגזר הדין הושלמה לאחרונה ורישיונו של המשיב הוחזר לו.

7. לצד הטעון המתמקד במשיב טען הסנגור כי המערערת אינה נוהגת באופן אחיד כלפי מי שהורשעו בנהיגה בשכרות והציג אסופת פסקי דין מהם הוא למד, לשיטתו, כי יש אפליה פסולה בין נאשמים שונים שעל חלק מגזרי הדין בוחרת המערערת לערער ועל חלק לא. הוא הפנה בנוסף לתיקון המוצע לפקודת התעבורה שבו צפוי להיקבע מדרג של עבירות הנהיגה בשכרות תוך קביעת ענישה שונה לכל מדרג.

8. המערערת השיבה לטענות והבהירה כי אין הסתמכות מצד המשיב על גזר הדין שכן רישיונו הוחזר לו ככל הנראה אתמול או היום וכן כי פרק הזמן שבוצע מתוך השירות לתועלת הציבור הוא שעות בודדות. המערערת סבורה כי אין ללמוד מהצעת החוק על הדין המצוי.

9. לאחר שבחנתי את טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי יש לקבל את הערעור ולהטיל על המשיב עונש של פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 24 חודשים חלף התקופה שנקבעה. עוד מצאתי כי יש לבטל את חיוב המערער בביצוע שירות לתועלת הציבור.

10. כפי שנקבע "נהיגה בשכרות הינה אחת מן הגורמים המרכזיים לגרימתן של תאונות דרכים, אשר הפכו בשנים האחרונות ל"מכת מדינה", המסכנת את שלום הציבור ופוגעת בביטחונו. לפיכך מדיניות הענישה בעבירות אלה, מחייבת את בית המשפט לנהוג ביד קשה בנהגים שיכורים" (רע"פ 861/13 קאייס אחמד פנאדקה נ' מדינת ישראל (6.2.2013) פסקה 9 וההפניות שם). כך גם מצווה המחוקק בקובעו בסעיף 39א לפקודה כי יש להטיל עונש פסילה מינימאלי למשך 24 חודשים על מי שמורשע בנהיגה בשכרות.

11. אף שסעיף 39א לפקודה מאפשר לסטות מעונש המינימום כאשר מתקיימות "נסיבות מיוחדות" אלה אינן

יכולות להיות ניהול אורח חיים תקין ונורמטיבי וכך גם לא ריכוז העולה על המותר של אלכוהול בגוף במידה כזו או אחרת (רע"פ 2829/13 מור מוריאל נ' מדינת ישראל (29.4.2013) (פסקאות 13-14) אלא מדובר במקרים **חריגים ביותר** (רע"פ 5613/09 יעקב אסרף נ' מדינת ישראל (14.7.2009)). השימוש בסמכות להפחית מתקופת הפסילה צריך אפוא להיעשות במשורה (רע"פ 7507/08 שחר עוזיאל נ' מדינת ישראל (22.9.2008)). מטעם זה ביטל בית משפט זה במותבים שונים לא אחת גזרי דין דומים שניתנו על ידי המותב הנכבד בבית משפט קמא (ר' עפ"ת 12870-12-11 **מדינת ישראל נ' רוני שוקן** (31.1.2012), עפ"ת 11553-04-11, 18398-04-11 **מדינת ישראל נ' רחמים איציק** (5.6.2011), עפ"ת 667-01-12 **מדינת ישראל נ' דוד בונפיל** (1.3.2012) ורבים אחרים).

12. עיון בטענות המשיב לפני אינו מלמד על קיומן של אותן נסיבות מיוחדות. הנסיבות שאליהן התייחס בית משפט קמא - אורח חיים נורמטיבי ועבר נקי אינן מהוות על פי הפסיקה נסיבות כאלה. הנסיבות שנטענו ושאליהן בית המשפט לא התייחס - אף הן, עם כל הצער שבדבר אינן יכולות להביא לתוצאה שונה. מטבע הדברים הפסילה מכבידה על כל אדם והטיפול בקרוב משפחה חולה או אבל על אב שנפטר לפני למעלה משנתיים אינם מקימים את אותן נסיבות מיוחדות.

13. גם בטיעונים הכללים לא מצאתי ממש. הצעת החוק, כשמה כן היא - הצעת חוק והיא איננה הדין הנוהג אלא הדין המוצע. לא ניתן ללמוד ממנה על ביטול הוראת סעיף 39א' לפקודה. טענות הסנגור לאפליה - אינן יכולות להתקבל שכן עיון בפסקי הדין שהגיש מלמד כי נסיבותיהם שונות לגמרי. בחלק מהמקרים עוסק גזר הדין במצבים שבהם הנהיגה בשכרות לוותה בעבירות נוספות או שדובר במספר מקרים. או אז לא הטיל בית המשפט תקופת פסילה כפולה אך אין משמעות הדבר אכיפה בררנית או התנהגות מפלה מצד המשיבה. בחלק אחר מאותם פסקי דין היו הנסיבות המיוחדות שונות בתכלית מאלה שהוצגו כאן ובאחרים דובר במי שנפגעו בעצמם פגיעה קשה בתאונה. עוד אוסיף כי לא מצאתי בהשבת הרישיון למערער היום או בשבוע שעבר ככזו שיש בה להשפיע על משך תקופת הפסילה וכך גם ביצוע של 8 שעות שירות לתועלת הציבור.

14. לסיכום, הערעור מתקבל במובן זה שעונש הפסילה שהוטל על המשיב יועמד על 24 חודשים בניכוי פרק הזמן שבו היה בפסילה מכוח הליך זה (6 חודשים) ובמקביל ההוראה בדבר ביצוע שירות לתועלת הציבור תבוטל.

15. על המערער להפקיד את רישיון הנהיגה שלו לא יאוחר מיום 22.4.2014.

ניתן היום, י"ד אדר ב תשע"ד, 16 מרץ 2014, בהעדר הצדדים (בהסכמתם).

המזכירות תמציא את פסק הדין לבאי כוח הצדדים.

